

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 367/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

222/2009. (VIII. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) orosházai lakos panaszos¹ 2009. július 3-án előterjesztett **panaszát** a 2009. augusztus 5-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a 2009. július 3-án terjesztette elő panaszát, amellyel kapcsolatosan az alábbiakat adta elő.

2004. július 7-én a tulajdonát képező, laccímeként megjelölt ingatlanon ismeretlen tettes felgyújtotta a szalmakazalt, ahonnan a tűz áterjedt a közeli épületre, és 3.000.000 Ft-os kár keletkezett. A tűzoltóság által készített jegyzőkönyv szerint – amelyet egy rendőr is aláírt – bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja merült fel.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Mivel ezt követően a panaszos az ügyben semmilyen előrelépést nem észlelt, és tudomása szerint a rendőrök semmiféle nyomozati cselekményt nem folytattak, 2007. április 12-én feljelentést tett ismeretlen tettes ellen az Orosházi Rendőrkapitányságon.

A panaszos kifogásolta, hogy az eljárás keretében, a tanúkihallgatás során a fennálló ellentmondásokat nem tisztázták, holott volt két személy, aki a közeli benzinkútnál, és nem a tűzoltóságon jelezte, hogy észlelte a tüzet. Panaszolta továbbá, hogy rongálás és nem közveszély okozása miatt folyt a nyomozás, holott a cselekmény jellege ez utóbbit indokolta volna.

Az eljárást az Orosházi Rendőrkapitányság 2007. június 21-én kelt határozatával megszüntette, mivel az elkövető kiléte nem volt megállapítható. A határozat ellen a panaszos panasszal élt, kérte a nyomozás folytatását, a tanúk kihallgatását és az ellentmondások feloldását. Több levelet eljuttatott a nyomozást folytató hatóságokhoz: az ügyészségre, a főügyészségre, a rendőr-főkapitányságra, valamint a Legfőbb Ügyészségre, azonban álláspontja szerint érdemi vizsgálatra nem került sor.

A fenti hiányosságokra tekintettel – mivel továbbra is az az álláspontja, hogy sérelmére bűncselekményt követtek el, amelyet a hatóságok nem vizsgáltak ki megfelelően – kérte a Testület eljárását, és annak keretében „a valóság kiderítését”, továbbá annak megállapítását, hogy a törvény előtti egyenlőséghez, a tisztességes eljáráshoz és a jogai érvényesítéséhez való joga a hiányos és aggályos rendőri fellépés következtében sérült.

A panaszos álláspontja szerint különösen sérelmes, hogy a nyomozás nem közveszély okozás miatt folyt, a panaszost évekig nem hallgatták meg megfelelően, és a rendőrség nem végzett mindenre kiterjedő vizsgálatot, holott körültekintő eljárás nyomán „valós eredmény születhetett volna”.

II.

A Testület a beadványban foglaltak alapján hatáskörének hiányát több okból is megállapította az alábbiak szerint.

1) Egyrésztől leszögezhető, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) azon módosítása, amely a Testületet létrehozta, és a Testülethez fordulás lehetőségét megnyitotta, 2008. január 1-én lépett hatályba, így az ezen időpont előtt foganatosított intézkedések vagy elkövetett mulasztások tekintetében a Testület nem jogosult állást foglalni.

2) Másrésztől a Testület eljárását szabályozó rendelkezések is kizárják a konkrét ügy kivizsgálását. A Testület hatáskörét az Rtv. a IX. fejezetében, a

Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek ugyanakkor lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell. Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze.

Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására, mert erre csupán olyan esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

Jelen esetben a panaszos a rendőrség nyomozati tevékenységét, illetve nyomozati cselekmények elmaradását tette a panasz tárgyává. A rendőrség ezen feladatait a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárás jogorvoslat, amely az általa sérelmezett rendőri cselekmény, mulasztás orvoslására alkalmas.

A Testület e vonatkozásban megállapította, hogy a Be. 195-196. §-ai a panaszos által sérelmesnek ítélt intézkedéssel összefüggésben megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosítanak, mellyel a panaszos a csatolt iratok tanúsága szerint élt is. Mivel tehát a panaszos sérelmeinek orvoslására a büntetőeljárás keretein belül van lehetőség, az Rtv. által biztosított jogorvoslati formák igénybevételére, így a Testület eljárásának kezdeményezésére ebben az esetben nincs mód.

A rendőrség nyomozati tevékenységével kapcsolatos panaszokat az ügyész bírálja el, az ügyészi döntések, intézkedések és mulasztások vizsgálatára a Testületnek semmiféle hatásköre nincs.

III.

Mivel a fentiek szerint a panaszban foglalt sérelmek kivizsgálására hatásköre nem terjed ki, a Testületnek a panasz elutasításáról kellett döntenie.

Budapest, 2009. augusztus 5.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag